

TAPOLCZAI LAPOK

Megjelen minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY R.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyilt-tér sora: 1 korona

A vasut mizériái

Volt idő, mikor büszkék voltunk a magyar államvasutakra, nemcsak a Baross Gábor által megalkotott zónarendszer miatt, hanem a Máv. tökéletes berendezése, mintszerű kezelése és a vagonoknak megfelelő volta miatt is. Volt idő, különösen Baross Gábor idejében s halála után is néhány esztendeig, a külföld is teljes elismeréssel adózott a Máv. intézménye iránt.

Ezek a szép idők azonban elmúltak. Már az utóbbi esztendőök folyamán határozottan hanyatlottak. A tavalyi vasuti sztrájk a Máv. megdöbbentő hiányosságairól rántotta le a fátyolt s tisztán látta a meglepett közvélemény, hogy Baross Gábor remekbe való alkotása romlásnak indul. Nemcsak hogy stagnál a Magyar államvasut, de egyenesen hanyatlík és ha tovább tart ez a szűkmarku, protekciós, a jövőbe nem tekintő gondolkodás, deficittel fog záródni a Máv. költségvetése és nyűg lesz az ország nyakán, éppen úgy, mint az orosz vasutak.

Két kiváló szakember került most a kereskedelmi kormány élére. Vörös László miniszter és Szerényi József államtitkar. Mind a kettő közhasznu munkájával szerezte meg népszerűségét és eltekintve a politikától, az egész ország örömmel látja ezt a két érdemes ferfit a kereskedelmi miniszte-

rium élén. Tőlük várják a magyar államvasutak tökéletes reorganizációját.

Várjuk mindenekelőtt az olyannyira hasznosnak és üdvösnek bizonyult zónatarifa rendszer tökéletes helyreállítását. Már néhány éve annak, hogy a személyszállítás terén azt a reformot léptették életbe, hogy a maximális távolságokra való utazás díját 25 és 50 százalékkal fölemelték, amivel felette megdrágították az utazást. Mire való volt ez az ujtás? Nem jövedelmekt-e a megdrágítás előtt is eleget a magyar államvasutak? Szükség volt-e erre a díjfölemelésre akkor, midőn a Máv.-nak Baross Gábor alatt az lett a kitünően bevált elve, hogy minél többen, csaknem az egész művelt nyugat átvette tőlünk a zónatarifa rendszert s alaposan kifejlesztette. Németországban már olcsóbbá tették az utazást, mint amilyen a zónatarifa rendszer volt, ezenfelül rendkívül olcsó körutazási jegyeket bocsájtanak az utazó közönség rendelkezésére. Néhány márkáért 20—50 allomáson is kiszállhat egy-két napra az utas, hogy a dolgát elvégezhesse. Így természetesen elérték Németországban azt, hogy a legutóbbi tíz esztendő alatt éppen megduplázódott az utasok száma. Nálunk azonban visszafejlesztették ezt az intézményt, ma Magyarországon vannak a legdrágább vasutak.

Nagy hátránya az ujabban épülő vasutainknak az is, hogy nagyon is nagy sulyt fektetnek azok stratégiai

jellegére; a leghetetlenebb hegyeken-völgyeken vezetik keresztül, ahol az ipar és kereskedelem, nemkülönben az utazó közönség alig látják hasznát.

A teheráru-forgalomban nagy hátránya egyes ipari termelőknek a refakció, a szállítási kedvezmény, melyet csak protekciós alakoknak adott meg az utóbbi években a kormány. A leghetetlenebb ipari vállalatok a legmesszebbre menő szállítási kedvezményekben részesülnek a Máv.-tól, míg az életképes kezdő iparágak, melyeknek művelője nem bir protekcióval, támogatás nélkül tengődnek.

Sok kívánni valója van még a Máv. személyzetének is. A fizetések aránytalanok s a kisebb rangsorban levők, akik munkával is tul vannak terhelve, nyomorogni kénytelenek a büszke és hatalmas Máv.-nál.

Szóval a nagy államvasutak rendezése s reformálása sok dolgot fog adni, de el kell végezni ezt a munkát, ha csak azt nem akarják, hogy a Máv. deficittel zárja számadásait.

Községi közös ügyek.

A községi képviselőtestület folyó hó 6-án megtartott gyűlése a földműves-polgárság szép számu érdeklődése mellett folyt le. Az érdeklődést a gyűlés egy lényeges tárgya, egy tanítói állás rendszeresítése, illetőleg a tanítói fizetés fölemelése képezte.

Ezt megelőzőleg Ungár Lipót és leánya illetőségi kérvényét tárgyalta, melyet, mint

TAPOLCZAI LAPOK TÁRCÁJA.

A modorosság.

Metternich herceg szerint a legesiszoltabb orosz is magában hord egy rabiátus tatárt, s ha az oroszzt ingereljük, nyomban a benne rejlő tatár néz velünk farkasszemet. Ugyanez áll minden színészre nézve, természetesen azzal a különbséggel, hogy az előadó-művészet felkentjei nem tatárokkal, hanem apró „Delobelle“-ekkel szaturálva járnak közöttünk.

Ki ne ismerné Delobelle-t, Daudet ez utólcérhetetlen művészettel megrajzolt színészalakját, a modorosság e remek prototipusát, kinek minden gondolata, érzése, szívdobbanása hatásra számító külsőség, ki neje temetésén, midőn a legigazabb fájdalom hasogatja érzésekben nem szegény keblét, még akkor is időt szerez, hogy e drámai jelenethez méltó pozitúráról gondoskodjék.

Nálunk ez alakot a színpadon Szigeti József mutatta be, oly hatalmas s humortól duzzadó szerepet teremtve belőle, mely kedélyünk minden parányát elejétől végig művészi gyönyörűségben ringatja. És mind e mellett kénytelenek vagyunk bevallani, hogy maga színpadunk e régi titánja sem ment minden modorosságtól az életben. Ő például nagy intelligenciája mellett szereti az egyszerű, parasztészjárásu embert affektálni és e modort Tóth Vilmos volt belügyminiszterrel szemben is igen klasszikusan tudta érvényesíteni. Valami ankét reperálgatta akkoriban a nemzeti színház akkori fináncait és Tóth Vilmos

belügyminiszter azt találta megköckáztatni, hogy a nemzeti színház művészeinek fizetése egy kissé túlságos, mert hát némelyiké nagyobb a miniszteri tanácsosénál, sokakké egyenlő az államtitkáréval, sőt — horibile dictu — olyan is van, mely megközelíteni iparkodik a miniszterét, holott ezeknek az uraknak mennyi tömérdekét kell tanulni, küzdeni, taktikázni és a mi fő, mennyi ideig kell várni és imádkozni, hogy elődjük kegyvesztett vagy nyugdíjazott legyen.

Szigeti József az ő „modorával“ ilyenkép válaszolt:

— Már kérem, én csak a' mondó vagyok, hogy a mi színházunknál iskolavégzett, okleveles ember a kórusban is akad, van vagy három-négy színműirök; ha jól megszorítjuk, államtitkárnak vagy miniszternek való talentum is találkozik itten. De már arra a fejemet teszem, hogy az összes miniszteriumokban egy se tudná elcsinálni „Vén bakancsos“-ban a „Frici“-t, pedig nem is nehéz szerep.

Persze Szigetinek még modorosságán is zseniálítás csillog keresztül.

És itt sietünk egy distinkcióval. A valódi művész, az Isten kegyelméből való színész, csak az életben lehet modoros, a színpadon soha. Ott, hol lelke szárnyakra kap, hol tehettsége a géniusszal ölelkezik, hol művészi egyénisége, temperamentuma önnállóan iparkodik érvényesülni, ott a művész megszabadul a modorosság tehetség nyűgző bilincsétől és mint a rut megszokás által reá aggatott sallangokat szenvedélyesen eldobja magától.

Mert a modorosság semmi egyéb, mint a tehetetlenség elpalástolására szolgáló formulák sokasága s így a modorosság ép oly sokszerű, mint maga a tehetség, melynek pótlására tolakodóan jelentkeznek.

Azoknak a színészeknek, kik csak szerződésüknel fogva művészek, a modor az egyetlen várak; ez segíti őket kétes diadalokhoz és biztos kenyérhez.

Színpadjainkon a modorosság leginkább a szavalásban jelentkezik. Csaknem felszázadon át grasszált nálunk az a kegyetlen és a németektől importált deklamáló hanghordozás, mely mint a tó hulláma, megátalkodott egyhangúsággal hőmpölyögteti hajkait, míg hátán szerelem, féltés, gyűlölet, boszu és egyéb érzés vagy szenvedély ugyanegy tempóban uszkál szín és élet nélkül. E deklamáló modor (melyet Egressy Gábor kottára szedett beszédnek mondott) még ma is gyakran megcsendül színpadjainkon, az új és egészséges s a mi fő, természetes beszélő irány, mely nemzeti színpadunkról sugárzik szerteszt, még nem tudta teljesen kiirtani.

De ha a színpadi modorosság művészi élveinket minduntalan bosszantóan csökkentik is, annál mulatságosabbak azok a modorosságok, melyet egyes színészeknél a magánéletben tapasztalunk.

Mert a modoros színész, ki a színpadon begyakorolt sémák szerint döngeti a színlakat, az életben sem akar banálishan gondolkodni és érzéseit közönséges ember módjára kifejezni. Annyira hozzászokik az elnagyoláshoz, hogy az szinte második természetévé válik.

hogyan nevezett 1884 év óta Bécsben tartozkodik s ott mint házaló adót fizet s így itteni illetőségét ez idő alatt elvesztette, kérvényét elutasítja.

Második tárgy a segély iránti kérvények elintézése volt. Az újabb időben sok segélykérvény érkezik a községhez, amit az idez elő, hogy olyanok kaptak segélyt, akik munkabírásuk folytán arra nem jogosultak. Nálunk a legkisebb munkaerőt — különösen nyáron — felhasználják, megfizetik annyira, hogy szerény, de tisztességes megélhetést biztosít. Csak beigazolt munkaképtelenség esetén méltányos a segélyezés. Ezt tartotta szem előtt és fogja tartani a jövőben is a képviselőtestület. A kérvényezők vagy maguk is munkaképesek, vagy gyermekeik, hozzátartozóik ilyenek. Sárdi Józsefné, Kujsz Magdolna, Medve Józsefné és Kovács Gábor segélykérvényei elutasítottak; Fesler Ferenc munkaképtelen részére 10 korona segélyt utalványoz.

Főjegyző előadja, hogy a miniszter a helybeli polgári iskola részére építkezési célokra 3610 korona 77 fillért utalványoz, úgy azonban, hogy ezen segély nem állandó, hanem azt csak a jelen alkalomra az 1906. évben a fenti célra adja. Van állami polgári fiúiskolánk, de úgy tudjuk, hogy azt az állam hivatalosan meg át nem vette. Mikor nyer már ez az ügy végleges elintéztet?

A helybeli időszakos mentelep fenntartása a községnek tetemes kiadást okoz, holott annak hasznát leginkább a vidék veszi igénybe. A község kérte a miniszteriumot, hogy járuljon hozzá a fenntartás költségeihez. A beadott kérvényt, dacára az abban felsorolt méltányos indokoknak, a miniszter elutasítólóg visszaküldte, mire a képviselőtestület nagyon helyesen azt határozta el, hogy jövőre lemond a mentelepről s azt nem fogadja el.

Következett Keszler Zoltán kérvénye állásának rendszeresítése ügyében. Főjegyző felolvassa egy a jól megindokolt kérvényt, mint az iskolaszék ez ügyben tartott gyűlésének jegyzőkönyvét, illetőleg átiratát. Tisztelet a kivételnek, de Tapolca község képviselőtestületének egy része úgy a múltban, mint a jelenben a kulturális intézmények iránt, legyenek bár azok közvetve rájuk nézve a legszentebb célokra, a gyermeknevelésre irányulók, ellenszenvvel fogadták és fogadják. Ezt hallottuk, — sajnosan — egyesektől most is. A tanító, a népnevelő magasztos, fáradságos munkáját csak azok nem tudják méltányolni, akik az iskola, a tanító munkája egy sem látszik meg. Nem a régi pompás világ kefekötője már a tanító, hanem a társadalom művelt, munkás tagja. Oly

munkása, akire legnagyobb kincsünket, gyermekünket bizzuk, hogy azokat e hazának derék, tisztességes, művelt polgáraivá nevelje tanítsa.

De megkívánja a társadalom is, hogy a közhasznú intézkedésekben részt vegyen, munkálkodjék. Csak a félreértés, vagy a sötét tudatlanság lehet az, ami a tanító tisztességes megélhetését nem biztosítja annyira, hogy állásának megfelelőleg élhessen, és társadalmi kötelességének is megfelelhessen. Ugyis fáradságos, hosszú tanulás eredménye az a száraz kenyér, amit a tanító nehéz munkája után kap. És ez marad Tapolcán még akkor is, ha 1200 korona fizetést kap, mert a lakás és élelmi viszonyok bármely nagy városban sem oly drágák, mint nálunk, ahol az állami tisztviselők, állami polgári iskolai tanárok a rendes lakáspénzükön kívül még külön helyi pótlékot élveznek, — az izz. tanítók pedig jóindulatu iskolafentartójuk utján lakáspénzt is kapnak, csak a katolikus iskola tanítói nem élveznek lakáspénzt. Nem csoda tehát, ha a tanító tisztességes existenciája biztosítására magánórak adásával házalni kénytelen.

Ily körülmények között akkor, midőn 1200 koronás tanítói állás rendszerítéséről van szó, lehet-e ellenvetés? Bizonyára csak azok részéről lehet, kiket a sötét tudatlanság és rosszakarat vezetett azon nyilatkozat tételére hogy „ha nem tetszik menjen, majd jön helyette száz is”. Ezeknek a böles városatyáknak is több ideig kellett volna iskolába járni, — talán egy kis érettebb megfontolást, meg gondolást tanultak volna.

Nem is szólnak azon elsősorban említendő erkölcsi haszonról, mely az iskolára hárul akkor, midőn az állás rendszeresítésével a gyakori tanítótávolság is megszűnik, mely eddig a tanítás és az iskola hátrányára szolgált.

Az állás rendszeresítése tehát általános többségben megszavaztatott, melylyel Tapolca népnevelésügye ismét egy lépéssel előbbre haladt, ne gondoljunk azonban, hogy Tapolcán az említett viszonyok között valami nagy kedvezményt nyújtottak a személyi érdeknek, inkább a népoktatás ügyének használtunk vele.

Előadja a községbíró, hogy a katonai előfogat s beszállások ügyében nagyon sok zavar van s a lófogat és háztulajdonosok aránytalanul meg vannak terhelve, intézkedést kér, hogy ezen terhek arányosan legyenek a községi polgárok által viselendők. Tekintve, hogy az előfogatozásról régi császári patens intézkedik, a képviselőtestület e tárgy-

ban intézkedni nem tud, de nem is kíván, hanem megkéri a megye törvényhatósági bizottságát, hogy e tárgyban intézzen feliratot a képviselőházhoz, erre vonatkozó törvény hozása iránt.

H I R E K.

Kinevezés. A földmívelési miniszter Puky Pál kir. mérnököt a keszthelyi gazdasági tanintézethez rendes tanárrá kinevezte.

Bizottsági ülés. Zalaegerszegen a 60 tagu jóléti bizottság Bathány Pál gróf elnöklésével ülést tartott. A bizottság kimondotta, hogy az önkéntesen befizetett adót a megyei hivatal ne helyezze el az állampénztárba. Erre nézve véglegesen a legközelebbi törvényhatósági közgyűlés határoz, mely elé az alispán javaslatot fog terjeszteni.

Jegyzők ügye. Teljesen megbízható forrásból értesülünk, hogy a zalamegyei jegyzők fizetési pótlék-tervezetét a belügyminiszteriumban e napokban elintézték, a munkálatot már a jövő hét folyamán Zalaegerszegrre leküldik, a régen várt pótlékot egy hét múlva folyósítják.

Villamvilágításunk. A tapolcai villamosági társaság igazgatóságának megkeresésére a szombathelyi m. kir. kulturmérnökség két kiküldött mérnöke, a vállalkozó Ganz-gyár ellenőrző mérnökével együtt folyó hó 2-án a tapolcai tavon méréseket eszközölt azon célból, hogy az alaptervezetben kitüntetett vízmennyiség, mely circa 56 lóerőnek felel meg, akkora mennyiségben tényleg meg van-e. A vizsgálat eredménye az, hogy a tényleges vízmennyiség 20 lóerővel kevesebb. Ennek folytán az igazgatóság elnöke, Glazer Sándor Budapestre utazott, hogy e tárgyban a Ganz-gyárral értekezzen. Mint halljuk, ennek eredményeképpen a Ganz-gyár a helyszínen új méréseket eszközöl s az igazgatóság elé teljesen új tervet nyújt be, amelykről annak idején kimerítően fogunk referálni.

A tapolcai országos vásár holnap, f. hó 14-én lesz megtartva.

Kedvezményes jegy szent István ünnepe. A Szent István ünnepnap alkalmával a magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a nevezett, valamint a kassa-oderbergi vasut magyar vonalainak összes állomásairól — az üzemükben álló helyi érdekű vasutak állomásainak és a szomszédos forgalomnak kizárásával — mind a három kocsiosztályra nézve Budapestre mintegy 30 százalékkal mérsékelt áru menet-

Hetényi igazgató például oly virtuozitással tudott sopánkodni, hogy aki őt hallgatta, kész volt elhinni, hogy ez a derék ember már legalább háromszor halt meg éhen családosul. Egyszer Somogy megyében néhány földbirtokossal borozva, sietett feltárni előttük helyzetét. És ez a helyzet természetesen tele volt a nyomor minden elképzelhető és elképzelhetetlen ostorcsapásaival.

Az egyik földbirtokos megunt a mód- és végnélküli sopánkodásokat hallgatni s így vágott közbe:

— Ugyan hagyja már el a sirást director uram. A mi megyénkben bizony nem fog éhen meghalni, küldök én holnap egy három-mázsás disznót, abból csak jólakhatik.

— Majd meglátom, — mondá Hetényi nem minden bizalmatlanság nélküli.

Fölösleges mondanunk, hogy a somogyi földbirtokos beváltá ígérését és másnap a legközelebbi ártányok egyike turta a földet az igazgató lakásának udvarán.

Egy hét múlva ismét találkoztak.

— No director ur, bevált-e a küldemény?

— Megjárja, — mondá a sopánkodások nagymestere — de az ur is olyan mint a többi: három mázsás disznót ígér és kétszázkilencven fontos malacot küld.

Egy másik színésznek modorává vált, hogy a leghétköznapibb gondolatait is shakspearei mondásokkal fejezze ki. Azon alul nem adta. Ha pl. vasárnap töltött káposztát nem ehetett, kész volt Learral felsóhajtani:

Oh nyomor! csipessed éles...

Ha a kellékes valami rekvizitumot nem

hozott meg rendszeren, othelloi szavakkal menydörgött fel:

Esküszöm, halhatatlan lelkem üdvére,
Jobb lett volna vaknak születned,
Mint semhogy engem ingerelj.

Ha a pincér a hitelt meghosszabbította, ellágyulva Antonius szavait rebegte: És Brutus derék, jó férfi.

Egyszer egy nagy társaságban volt, hol vacsora közben a rendszerel valamivel többet ivott, mi természetesen csak emelte shakspearei hangulatát. A társulat nagy kegyelettel beszélt nagybátyjáról, valami híres emberről. Amint e szót: „nagybátyám” kiejti, színészünk közbekiált:

... Az a vérnősző barom...

A társaság elképedve néz a közbekiáltóra, az maga is roppant zavarba jön és hebegve bocsánatot kér, hogy ő csak Hamletet börtökötött citálni, ki ugyilátszik nagybátyjáról nem a legjobb véleményt táplálta.

Vagy nézzük csak Kassayt, a népszínház e jelességekben bővelkedő komikusát, ki elhitette magát, hogy az ő szerepköre roppant alacsony faj, mely egy önérzetes művész becsvágyát semmiképp sem elégítetheti ki. Kárpótlásképp tehát azon igyekszik, hogy legalább az életben játszhassa a tragikus. Világgyűlöletet hirdető arccal, Napoleonszerűen összeszorított ajakkal jár-kél a város utcáin és csak néha áll meg, mint a kétségbeesés néma szobra, egy-egy antiquárus bolt előtt. Otthon Schopenhauert és Leopardit olvassa. Byron nem elég pesszimista neki.

— Játsszik-e ma, Kassay ur? — kérdi a multkor egyik ismerőse.

— Nem, — válaszol művésznünk vigasztalan tekintettel — én ma csak fellépek.

De a modorságnak egy különös neme akkor harapódzott el ijesztő mértékben, mikor a népszínmű virágzásnak indult. Az olcsó dicsőség — a színészek ez aranyhegye — mindenkit arra csábított, hogy parasztszínész legyen. A borjuszájú ingujj és a lobogó gatyaszár kultuszának azonban megvolt az az árnyékoldala, hogy a színészek egy jó része elparlagiasodott és oly tempókhöz szokott, hogy határozottan élvezhetetlenné vált más darabokban.

Hubay például egy előkelő lovagot játszott s mithogy a sugót nem hallotta, hasból ilyen kacskaringósan extemporizált:

— Kedves grófné, kutya legyenek, ha nem állok kötélnék.

A derék Halmi ezt az irányt remekül tudta szatirizálni. Ráfogta Réthy bácsira, hogy az valahol a vidéken Horációt játszott Hamletben és az első felvonásban kurtaszáru pipával a foga között, így szólította meg a kedélybeteg dán királyfit:

— Szerbusz Hamlet ecsém. Hát izé... azt hallottam, hogy az apád lelke felvetette magát a „ragyás sziklánál”.

Ez a ragyás szikla tudvalevőleg a „Vén bakancsos”-ban játszik szerepet s így szakasztottan Réthyre vallott.

De Halmi tréfáiban még tovább ment és egyszer az udvaron egész komolyan felszólította Réthy bácsit, hogy játsza el vele vendégszerepelve Petur bánt, mert ő maga Bánkkal akar megmérkőzni.

— Nem nekem való az, szógám, — sza-

térti jegyek ez évi augusztus 18-20 napjain, az utóbbi napon azonban csak a reggeli órákban valamennyi személyszállító vonathoz (expresszvonatok kivételével) fognak kiadatni. A menetérti jegyek 5 napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napját első napnak számítva, érvényességük az 5-ik napon éjfélkor lejár; megjegyezvén azonban, hogy a visszatérés legkorábban csak aug. hó 20-án délután történhetik, korábbi visszatérés esetén a jegyek érvénytelenek. Az utazás megszakitásának sem menet, sem jövetkor nincs helye. Gyermekre külön kedvezmény nem engedélyeztetik.

Egy magyarfaló elősdi. Csepanecz János stridói káplán nagyobb társaságban szidta és gyalázta a magyarokat. A társaság egy darabig békén tűrte az inzultusokat, de mikor az elvetemült ember Kiszelák állami erdőőr egyenruháján lévő magyar cimere szőrt szennyesszavakat, sőt a cimert le akarta tépni, az erdőőr a nyakánál fogva röpitette ki a szobából, amit meg is érdemelt a sehonnai hitvány ember. Hiszszük, hogy a kir. ügyészség méltó társaságba, a börtön falai közé juttatja, ott a helye az ilyen magyarfaló hecc-káplánnak. A magyar rabkoszt talán megkedvelteti vele a gyűlölt magyarokat. Mint értesülünk, a káplán urat a püspöke más községbe helyezte át. Ez azonban nem büntetés, a királyi ügyészségtől várjuk az intézkedést.

A jegyzők jubileuma. A zalamegyei jegyzők egyesülete elhatározta, hogy egyesületük 25 éves fennállását folyó évi szeptember hó 28-án Zalaegerszegen díszközgyűléssel megünnepeli.

A drótos füzetek ellen. A tanuló ifjuság testi, lelki jóvoltát biztosító rendeletek halomszámra kerülnek ki a miniszterium atyai gondoskodása folytán. A legújabb rendelet a dróttal füzött irkákat küszöbölí ki az iskolá-

ból, mert a drót megsértheti a gyermek kezét. A jóindulatu rendelet azonban az irkakészítők között nagy felháborodást keltett, amiért is a papirkereskedők és papírneműgyárosok küldöttséget menesztettek Lukács György miniszterhez és Molnár Viktor államtitkárhoz, hogy őket a rendelet visszavonására megkérjék. A küldöttség először Molnár Viktor államtitkárnál tisztelgett, hol a deputáció előadván kérését, az államtitkár a rögtöni intézkedést megígérvén, a küldöttségnek nyilvánosságra hozás céljából rendelkezésre bocsajtotta az ez ügyben sürgősen kiadandó pótrrendeletet, mely a következőképen szól: Hivatali elődömnök 33139. sz. körrendeletét, amelyben célszerűségi okokból a dróttal füzött füzetek helyett a cérnával füzötteket ajánlja, kiegészíteni kívánom azzal, hogy ezen rendelkezés a dróttal összefüzött irkáknak használatát kizárni nem kívánja, vagyis a cérnával füzött irkák használata nem kötelező és ilyeneknek beszerzésére a tanteszületeket ne utasítsák. — Az államtitkár után a miniszter fogadta a küldöttséget. A miniszter teljesen méltányosnak találta a kérelmet s azzal a nagyfontosságú ígérettel bocsajtotta el a küldöttséget, hogy kérésük teljesülni fog.

Katonahumor. A múlt hónapban nálunk tartózkodó katonák közül egyik őrmester kedélyesen nevetgélve egy botot mutogatott egyik társának, ki nem tudva a bot történetét, a gaudium okát kérdezte. A vig kedélyű hadfi örömmel mondja, hogy a botot drága emlékként fogja eltenni, mert ezzel verte el egyik szállásadó gazda a feleséget — őmiatta.

Az első szociálista szobor Magyarországon. Mult vasárnap leplezték le Pécssett Lassale-nak, a szociálista eszmék buzgó hirdetőjének szobrát, melyet a Zsolnay-gyár egyik szobrása készített. A leleplezési ünnepélyen Bokányi Dezső tartott alkalmi beszédet.

A Balaton átúsása. Tihany és Szántód között három úttalember átúsza a Balatont. A fiatal úszók: Neubauer Dezső, Füleki Sándor és Nagy Kálmán 8 óra 42 perc alatt tették meg az utat. Elsőnek Füleki érkezett át, nem sok idő után követtek társai is.

Sok az eszkimó, kevés a foka. Sok a kenyérkereseti forrás után törekvő egyén, de kevés a kenyérkereseti források megelhetést biztosító tartalma, amit újabban igazol ama körülmény is, hogy a posta és távirdaigazgatóság néhány évi szünet után az idén ismét 50 gyakornokjelölt állásra pályázatot hirdetett, melyre nem kevesebb mint 1600 pályázó jelentkezett, közte 120 doktor juris. Ez az eset tisztán igazolja, hogy: Sok az eszkimó, kevés a foka.

Csábítás kivándorlásra. A belügyminiszter a napokban leiratilag figyelmeztette a megyék törvényhatóságát, hogy Magyarországon legújabbán egy chilei gyarmat számára gyűjtenek titkos módon kivándorlókat. Felhívja tehát a hatóságot, hogy a területükön levő kivándorlási ügynököket utasítsák ki, a nyomtatványokat kobozzák el s a kivándorlókat szándékukban akadályozzák meg.

Hévíz gyógyfürdő. Az idei évad a hírneves gyógyfürdőn az eddigieket jóval fölülmulja, ami az új bérlet körütekintésének köszönhető. Az idén vagy 60-nal szaporította a szobák számát és amint értesülünk, a jövő évadra ismét 100 szobás szállót fog építtetni. A múlt héten adta ki a fürdőigazgatóság a 7-ik számú kimutatását, melyből látjuk, hogy július 30-ig a vendégek száma 730-re emelkedett.

A badacsonyi bazaltbánya közigazgatási bejárása. Szücs Béla és Dénes Zsigmond budapesti lakosok badacsonytomaji bazaltbányájuknál kőszállítási céljából sodronykötélpályát építettek, melynek közigazgatási bejárása folyó hó 10-én a kereskedelmi miniszter kiküldötte vezetése alatt megtörtént. Amint halljuk, a pálya novemberre kész lesz, amikor az üzemet is meg fogják kezdeni. A hatalmas közüző gépeket Chikagóból hozatták, a többi géprészek hazai gyártmányok. A bánya 100 munkást foglalkoztat, akik — mint halljuk — vidékiek lesznek s így ami ugysis drága munkás viszonyainkat nem fogják még súlyosabbá tenni.

Köszönet. Mindazoknak, kik szeretett leányunknak, özv. Weisz Károlyné szül. Fischer Lina elhunytá alkalmából részvétükkel fájalmunkat enyhíteni igyekeztek, ez uton mondunk legőszintébb köszönetet.

Tapolca, 1905. augusztus 13.

Dr. Fischer Gyula és neje

Atvonuló katonák. A pécsi 19. honvédszolgálat 6 törzstisztje, 84 főtisztje 2050 közemberrel és 35 lóval folyó hó 26-tól 29-ig ismét nálunk tartózkodik, innét tovább vonulnak Monostorapáti felé. Bármily szívesen látjuk is a nálunk időző és gyakorlatozó katonaságot, de elszállásolásuk, élelmezésük nehézségbe ütközik, sőt a városnak évenként tetemes költséget okoz, ugyannyira, hogy mint halljuk, a község kérelmezni fogja, hogy a jövőben itt ne szállásolják el őket.

Beszűntetett V. és VI. osztály. A nagykanizsai polgári fiúiskolában is csak gyéren vagy egyáltalán nem látogatták az iskola V. és VI. osztályát, hogy annak beszűntetését kellett kérelmezni. Addig, míg az V. és VI. osztálylyal bővített polgári iskola nem lesz pályára előkészítő, nem is fog látogatója lenni.

Zivatar, eső, A tikkasztó szárazság, a rettenetes, majdnem elviselhetetlen hőség után végre a mult vasárnap az északnyugati égbolton sötét felhő jelentkezett, mely csakhamar elborította az egész látóhatárt, utána óriási szelvényes kerekedett, mely a száraz port felkavarva, sűrűvé, átláthatatlanná tette a levegőt. A szelvihar meghozta a várva-várt esőt, mely mintegy fél óráig sűrű záporként ömlött a szomjas földre, felrisszítve a mármár fonnyadt növényzetet. Ez az eső országos volt, mert mindenütt hasonló időjárást jelentettek. Hétfőn délután 3 órakor gyenge széllel északkeletről sötét felhő borította el az égbolton, melyből majdnem teljes egy óráig sűrű záporosó esett; ez azonban inkább csak helyi volt, mert míg nálunk a város fölött ritka nagymennyiségű csapadék volt, addig már a délre eső Szent György-hegyen, Gyulakesziben, Kisapátiban alig volt néhány csepp eső. A mindkét napon esett csapadék a szomjas növényzetet felrisszítette, különösen jó hatással léven a szőlőre, és a még teljesen el nem száradt kapás növényekre.

Táncmulatság. Berta Gyula vendéglős a helybeli első zeneker közreműködése mellett folyó hó 15-en, azaz bucsu este, nyári kert-helyiségében családi jellegű zártkörű táncmulatságot rendez. Belépő-díj: Személy-jegy 60 fillér, család-jegy 1 korona. Kezdeté este 7 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság 20-án tartatik meg.

Tűz. Folyó hó 3-án Kővágó-Eörsön Rig Ferenc udvarán a gyermekek a hidasban gyufáival játszottak. Az eldobott gyufától a hidasban volt szalma és vágott fa tüzet fogott és csakhamar lángba borult az egész hidas. A gyors segély akadályozta meg a tűz továbbterjedését, mely csak a hidast pusztította el. Ismét egy intő példa, hogy a gyermekekre vigyázzunk, nehogy a gyufához jussanak.

Agyonsújtotta a villám. A folyó hó 6-án országosan végigvonuló zivatar alkalmával Csáktornyához tartozó IV. hegykerületi két ember egy nyárfá tövében húzta meg magát. Azonban szerencsétlenségükre, mert a villám a fába ütött és Nukovics Márton 29 éves legényt agyonsújtotta, társát pedig veszélyesen megsebesítette, úgy, hogy életben alig marad. Egy fiu, aki a fától nem messze állt, sértetlen maradt. Tanulság, hogy zivatar alkalmával fa alá ne meneküljünk.

A Balatonba fuladtak. Venczel Ferenc veszprémi harangozó a mult vasárnap délután Almádinál a Balatonban furdött, miközben a hirtelen támadt óriási viharban a nagy hullámokkal nem bírt megbirkózni s mielőtt segélyére siethettek volna, odaveszett. Fonyódon a mult hétfőn egy munkás ember fuladt a Balatonba. Kiletét nem tudták megállapítani.

badkoczik Réthy — Tiborcot csak elmotyogom valahogy, de már Peturt nem tudnám.

— Ne féljen semmit bátya, árttam én azt egészen a maga szája ize szerint. Ime egy mutató belőle. És azzal elkezdte hangosan szavalni Réthy csikós dialektusával és elparasztosított szöveggel azt a második felvénásbeli jelenést, midőn Petur ragyogó forradalmi ékesszólással Bánkot kapacitálni igyekszik az összeesküvésre:

Meráni vászoncseléd nem kell itt soha,
Zsidó, jakhec, héber, jordán,
Makkabeus, nekem, mihelyt feje
Bubján korona van, mindegy.
Mert szent előttem a királyom,
De már annak a vászoncselédnek
Szubordinációval sehogy se tartozom.
Hej, mikor Pozsonyban kirakták
A sok bankót és kárbunkulust,
Thuringiának tátva maradt a szája,
Hogy álla ottan Andris, hátul egy
Sarokban, — Andris a magyar király...
Pirulva rágta a bajuszát a magyar s te

[Bánk
A subáját rángattad, hogy lépjen előre.
Honnan a fityfiringós fityfenéből
Került az a tömérdek aprópénz? He?
Bánk! nem felelsz? — Befagyott a szád?

Tovább nem folytathatta, mert Réthy olyasforma mozdulatot tett, mintha makrapipáját akarná a parodizáló fejéhez vágni és Halmi jónak látta menekülni.

Lehet-e mosolyunkat visszafojtani, ha meggondoljuk, hogy a legragyogóbb művészetnek és a legszejtesebb modorosságnak egy és ugyanaz a szülő anyja: a tetszetes vágya, szóval a siker, mert a festett világ minden modorosságának birlalója meg van arról győződve, hogy az ő modora roppant tetszetős és mindaddig hiszi azt, míg a modor őt magát is birtokába nem veszi és szálnalmas fabábbb nem deგრatálja.

De mikor tetszést aratni olyan édes! Ezt modta Atta Troll is, Heine világgyűlölő medvéje.

E medvének a művészhiusága minden művészzel foglalkozó közös vonása. Hanem persze a hivatottból művészt alkot, a hivatlanból pedig modoros fajankót, vagyis szálnalmunkra és mosolygásunkra egyaránt érdeemes Delobellet.

Zöldi Márton.

Ítélet. Szabó (Hanák) Mihályt, ki a tavasz folyamán Deák József tapolczai legényt úgy összeszurkálta, hogy az a kapott sebeibe meghalt, — a zalaegerszegi kir. törvényszék egy évi börtönrre ítélte.

Ármentesítés a Balaton mentén. A Balaton mentén elhuzódó bozotos és vadvizes területeket nemsokára lecsapolják. Legújabbban a nyugati bozótcsapoló-társulat határozta el Marcaliban tartott közgyűlésen 18.580 kat. hold bozót-terület ármentesítését, ha a költségekhez az állam is hozzájárul. A lecsapolás tervei már készen is vannak, azokat a közgyűlés elfogadta.

A katolikus legényegyletnek folyó hó 6-án rendezett táncvigalma a kedvezőtlen idő dacára is eléggé sikerült. Fölülfizettek: Keszler Aladár 4 kor., Glazer Sándor 3 kor. 20 fillér, Ley József 3 K. 80 f., Kéri Elek, Horváth János 2.80—2.80 f., Berger Manó 3 K., dr. Kovács Vilmos, Bognár Károly 2—2 K., Id. Pruska Ferenc 1 K. 80 f., Srancz János, Weisz József 1 K. 20 f., Présing Gábor, Monda Lajos, Vázsonyi Izidor 1—1 korona, Keszler Zoltán, Tóke József, Molnár Gyula, Ifju Pruska Ferenc, Tretter Dénes, Fülöp Károly, Felisch Antal, Buchberger József 80-80 fillér, Konez József, Kovács József, Bakó R., Sebestyén Gyula, Böhm Jenő 40—40 fillér, N. N. 10 fillér. Fogadják a kegyes felülfizetők a legényegylet köszönetét.

Arcszőr a nőknél ep oly csunya, mint kellemetlen. Ezen segitendő, legalmasabb a mindenütt elismert Schmidek-féle szőr-vesztőre hivatkozni, mely nemcsak azért kedvelt a nőknél, mert eltávolítja az arcszört alaposan, hanem azért is, mert megadja az arcnak az üdéséget, finomságot és simaságot, amellyel vegyileg megvizsgálva és hatósgilag az arcbőrre ártalmatlannak találtatott. Ára 7 korona. Kapható Schmidek I. Budapest, VII., Nyár-utca 18. Erre vonatkozólag figyelmeztetjük a mai lapban megjelent hirdetésünkre.

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Katreiner-féle Kneipp-malata kávénak egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéval készítésénél.

o o o

Csak az eredeti csomagokat kerjük a »KATHREINER« névvel.

HIRDETÉSEK.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint helyben a **postautcai Schwarz-féle házban** a mai kornak megfelelő

férfiszabó-üzletet nyitottam.

A fővárosban szerzett tapasztalataim biztosítékot nyújtanak arra, hogy a legnagyobb igényeket is képes vagyok kielégíteni.

A t. közönség becses partfogását kérve, vagyok mély tisztelettel

Barcza Géza.

A vegyileg megvizsgált, amellyel hatósgilag az arcbőrre ártalmatlannak talált

Szőrvesztő

eltávolítja a hölgyeknél az oly csunya, kellemetlen arcszört gyökerestől, anélkül, hogy az arcbőrnek legkevésbé is ártana, és az arcnak megadja az üdéséget, finomságot és simaságot. Ára 7 korona.

Videki megrendeléseket diskréten utánvét mellett eszközöl

SCHMIDEK. I. Budapest, VII. Nyár-u. 18

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan nagy választékú raktáramat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m. **permetezők, szénkénevezők, porozók, lepkefogó lámpák** — továbbá a legnagyobb választék **szőlőprésekben**, azonkívül **állandó raktárt tartok mindennemű gazdasági gépekből.**

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

352. szám v. 1905.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a felső-eőri kir. járás-

biróság által 1905. Sp I. 94/4. számú végzésével **Balogh Elek** balaton-henyei lakos végrehajtató iavára **Májerhoffer Antal** unterlingici lakos ellen 920 korona tőkekövetelés és jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 705 koronára becsült 23500 darab hasított és gömbölyű szőlő karók- és fenyőfából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tapolczai kir. járásbiróság 1905. V. 242/3. számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Tapolcán, Dienes Kálmán udvarán leendő eszközzésére **1905. augusztus hó 22-ik napjának délután 2 órája** határidőül kitűzetik s ehhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóság vételára készpénzben, illetve az 1881. évi LX. t.-c. 108 §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Egyuttal az 1881. évi LX. t.-c. 111. §-ának rendelkezéséhez képest felhivatnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig alólírt bir. végrehajtónak egy példányban írásban adják be vagy addig szóval bejelentsék.

Tapolcza, 1905. augusztus 7.

Kerkápoly, kir. bir. végrehajtó.

SCHOTTOLA ERNŐ,
Budapest, Andrassy-ut 2. sz.
a ruggyantagyártás meghonosítója
Magyarországon.

A legnagyobb szőlészeti és borászati szaküzlet.
legnagyobb raktár az összes szüretelési gépekben és eszközökben,
szőlőzúzók
bogyózóval s anélkül.

MABILLE és **borsajtók** főzerőre és viznyomásra berendezve a legszebb és legjobb kivitelben.
DUPLICATE-rendszerű

Gyári raktár **borszivattyukban.**
Képes árjegyzék és költségvetés ingyen és bérmentve

VEZÉRSZÓ: Minden darab szappan a **Schicht** névvel, tiszta és ment káros alkatrészeketől.
JÓTÁLLAS: 25 000 koronát fizet a **Sicht György** cég **Aussigban** barkinek, aki bizonyítja, hogy szappana a „Schicht” névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

Schicht-szappan!
(„Szarvas” vagy kulcsszappant)
használjunk
kiváló hatású tulajdonsága miatt
előnyös eredményyel
bármely mosási célra, ugymint: saját használatra, minden ruhaneműnél és
MINDENHEZ
ami egyáltalában mosva lesz.